

สุจิต แดงใจ

“สายใยผ้าไทย ฝ้ายย้อมครามสกนกร”

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม (เครื่องทอ)

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 1 หมู่ 4 บ้านนาดี ต.นาห้วบ่อ
อ.พรรณานิคม จ.สกนกร 47220

โทรศัพท์ : 098-738-3819

อีเมลล์ : Monsukajit@gmail.com

Sukjit Dangjai

Descendant of Indigo Dyed Cotton Weaving

Address : 1 M.4 Baannadee, Nahua Boh,

Pannanikom District, Sakonnakorn 47220

Tel : 098-738-3819

Email : Monsukajit@gmail.com

“ ผ้าฝ้ายย้อมครามเป็นงานที่เรารัก ถ้าหากต้องหายไปก็คงเสียดายอย่างมาก ในปัจจุบันเราจึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้งานคงอยู่ เพราะงานศิลปะที่แท้จริงมันไม่จำเป็นต้องแขวนอยู่บนผนังเฉยๆ แต่มันต้องสามารถตอบสนองความต้องการคนในยุคนี้ได้พอดี ด้วยเหตุนี้ เราจึงได้พยายามพัฒนางานที่คนรุ่นเก่าคิดค้นขึ้น โดยนำมาประยุกต์ให้มันมีฟังก์ชันมากขึ้น สามารถสวมใส่หรือใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสมจึงจะเรียกว่ามันเป็นศิลปะที่แท้จริง ”

“ผ้าฝ้ายย้อมครามคืองานของคุณแม่ (คุณประไพพันธ์ แดงใจ) และครอบครัว เป็นงานที่ดิฉันรักมากและไม่ต้องการแค่เฉพาะสืบทอดเพียงเท่านั้น แต่ต้องพัฒนางานต่อเพื่อให้ “ผ้าฝ้ายย้อมคราม” นั้นอยู่ได้ โดยยังคงขั้นตอนการทำทุกอย่างเหมือนกับที่บรรพบุรุษทำไว้ เช่นกระบวนการย้อมที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น กล้วย มะขามเปียก ฯลฯ การล้างผ้าเราก็ล้างที่คลองหน้าบ้านซึ่งไม่ทำลายระบบนิเวศน์ เพราะทุกขั้นตอนเป็นวิธีทำจากธรรมชาติทั้งสิ้น จุดสำคัญที่ทำให้คือลวดลาย ที่มีการปรับเปลี่ยนให้มีพื้นผิวแบบต่างๆ เช่น สลับเส้นฝ้ายให้มีความสูงต่ำต่างกันออกไป มีการนำ

หลักสถาปัตยกรรมมาใช้ เพื่อให้ได้รูปทรงเรขาคณิตหรือรูปทรงที่ทันสมัย ลวดลายทอที่ออกแบบจะได้แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ เช่น ลายในหยวกกล้วย พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาจากผ้าฝืน มาเป็นผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นกระเป๋า เสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์ฝ้ายย้อมครามอื่นๆ ในนาม “ซีตา” ที่ยังคงความเป็นต้นฉบับ (Original) ของฝ้ายย้อมครามที่มีเรื่องราวมาตั้งแต่สมัยคุณทวด คุณยาย คุณแม่ และตัวดิฉันเอง ซึ่งมีความรู้ที่คนอื่นไม่มี ที่มีการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ปลูกต้นคราม ผ่านกระบวนการทอ จนถึงขั้นตอนการเย็บที่เสร็จสมบูรณ์”

ลำดับการสืบทอดงานหัตถศิลป์

รุ่นที่ 1 : ซีตา จันทรเพ็ญเพ็ญ (คุณยาย)

รุ่นที่ 2 : ประไพพันธ์ แดงใจ (มารดา)

รุ่นที่ 3 : สุจิต แดงใจ (บุตร)

ทีตา จันกร์เพ็งเพ็ญ (ยาย)
ผ้าฝ้ายย้อมคราม (เครื่องทอ)

“สมัยก่อนผ้าฝ้ายย้อมครามจะนิยมใส่ไป
ทำไร่ทำนา เพราะคนสมัยนั้นคิดว่าผ้าฝ้ายย้อม
ครามไม่สลาย แต่เมื่อได้สวมใส่แล้วกลับเย็นสบาย
ไม่ร้อน การทำผ้าฝ้ายย้อมคราม ยายเองได้เรียน
รู้กระบวนการย้อมจากคุณทวด และรับรู้มาว่ามี
สีบดต่อกันมาจาก ปู่ ยา ตายาย หลักสำคัญคือ

เมื่อทอผ้าฝ้ายเสร็จแล้วก็นำมาย้อมคราม ส่วน
ต้นครามก็จะปลูกตามไร่ตามนา และการย้อมคราม
ยังสามารถทำออกมาให้เป็นลวดลายได้ด้วย ซึ่งเมื่อ
ก่อนยายจะชอบทำเป็นลวดลายต่างๆ เช่น ลาย
ต้นไม้ ลายหมากจับ ลายสายฝน ลายห้องฟ้า และ
ลายช่อดอกหมาก คิดอะไรได้ก็ทำเลยโดยไม่มีการ

เขียนวาดร่างลวดลายลงในกระดาษ ยายตั้งใจและ
ภูมิใจมากที่ลูกหลานสนใจและรักที่จะสืบทอดผ้า
ย้อมครามที่ยายรัก และไม่เคยมืดดวงความรู้หาก
มีคนสนใจที่จะเรียนรู้”